

Poslanecký výbor jedná o emisních povolenkách. Jejich rozšíření může pomoci energetice i nízkopříjmovým domácnostem

4.9.2024 - | Hnutí DUHA

Výbor pro životní prostředí Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR bude dnes hlasovat o pozměňovacích návrzích novely zákona o emisních povolenkách, včetně rozšíření systému emisního obchodování na lokální vytápění a silniční dopravu (tzv. ETS 2). Klimatická koalice a další nevládní organizace rozšíření podporují, ale zároveň apelují na výrazné posílení sociálního pilíře klimatické a energetické politiky, jak formulovaly již ve výzvě poslancům a poslankyním před hlasováním: je nutné klást důraz na pomoc nízkopříjmovým domácnostem a celkové zlepšení dostupnosti bydlení i veřejné dopravy.¹

Cílem emisních povolenek, včetně jejich rozšíření na lokální vytápění a silniční dopravu, je zahrnout škody způsobené spalováním fosilních paliv do ceny paliv, což narovná podmínky na trhu, který dosud zvýhodňuje fosilní paliva. Spotřebitelé budou motivováni k úsporám a nahrazování fosilních paliv. V případě lokálního vytápění a dopravy se jedná zejména o plyn a ropu, přičemž snižování závislosti na těchto palivech je strategickým zájmem státu a preventivním opatřením proti nepředvídatelným výkyvům cen.

Emisní povolenky již platí domácnosti a další odběratelé tepla z tepláren, domovní kotelny neplatí ani energetickou daň. Rozšíření zpoplatnění uhlíku z velkých zdrojů na menší spalovací zařízení je logickým krokem k narovnání podmínek na trhu. To ostatně slibuje i Programové prohlášení vlády, které deklaruje: „*Nepřipustíme rozpad centrálního zásobování teplem, využijeme kombinovanou výrobu elektřiny a tepla a narovnáme podmínky na trhu.*“ Ačkoliv se rozšíření povolenek projeví až v roce 2027, je férové ukotvit pravidla ve vztahu k občanům, obcím či podnikatelům s dostatečným předstihem.

Dlouhodobě emisní povolenky financují úspěšný dotační program Nová zelená úsporám. Také Modernizační fond, historicky největší balík investičních peněz pro Česko, existuje díky emisním povolenkám. „*Rozšířením povolenek na fosilní paliva v lokálním vytápění a silniční dopravu vznikne sice nová zátěž, ale zároveň nový Sociální klimatický fond, který bude zaměřen na přímou pomoc malým podnikům a zranitelným domácnostem se zateplováním domů, čistým vytápěním či rozvojem dostupné, rychlé a pohodlné veřejné dopravy. Sociální pilíř klimatické politiky je však nutné i nadále posilovat, aby snižování emisí skleníkových plynů zároveň zvyšovalo životní úroveň,*“ doplňuje Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA.

„*Sektory dopravy a budov produkují více než třetinu všech emisí skleníkových plynů v EU. Proto je rozšíření obchodování s emisními povolenkami důležitým opatřením k dosažení evropských klimatických cílů, ke kterým se zavázala také česká vláda. Je ale nevyhnutelné, aby výnosy z povolenek byly využity na systémové řešení sociálních dopadů opatření a podporu domácností v dekarbonizaci,*“ dodává Miriam Macurová, vedoucí klimatické kampaně Greenpeace ČR.

¹ K výzvě se připojily Asociace pro mezinárodní otázky a Institut pro evropskou politiku EUROPEUM.

Kontakty:

Jiří Koželouh, vedoucí energetického programu Hnutí DUHA,
tel.: 723 559 495, e-mail: jiri.kozelouh@hnutiduha.cz

Karel Polanecký, energetický expert Hnutí DUHA,
tel.: 775 778 202, karel.polanecky@hnutiduha.cz

Miriam Macurová, vedoucí klimatické kampaně Greenpeace ČR,
tel.: 771 154 362, e-mail: miriam.macurova@greenpeace.org
Tereza Fenclová Mašková, komunikační koordinátorka Klimatické koalice,
tel.: 773 727 888, e-mail: tereza.maskova@klimatickakoalice.cz

Eva Pernicová, tisková mluvčí Hnutí DUHA,
tel.: 734 770 020, e-mail: eva.pernicova@hnutiduha.cz

<https://hnutiduha.cz/aktualne/poslanecky-vybor-jedna-o-emisnich-povolenkach-jejich-rozsireni-muze-pomoci-energetice-i>